



TEMAT: URBAN HEALTH – miasto dla zdrowia

POZIOM EDUKACYJNY:

liceum, szkoły branżowe i technika

CELE EDUKACYJNE:

- uczeń zna pojęcie urban health i podaje przykłady problematyki, której ono dotyczy,
- uczeń analizuje przestrzeń miejską swojego miasta pod kątem urban health,
- uczeń poszukuje informacji naukowych w celu argumentowania swojego stanowiska w obszarze urban health,
- uczeń dąży do poprawy jakości życia w mieście poprzez partycypację obywatelską i naukową,

POJĘCIA KLUCZOWE:

urban-health, infrastruktura zdrowotna, partycypacja obywatelska, miejski aktywizm

BAZA MERYTORYCZNA:

Urban health odnosi się do zdrowia ludzi mieszkających w obszarach miejskich. Ze względu na rosnącą urbanizację i migrację ludności do miast, problematyka zdrowia miejskiego stała się ważnym obszarem badań i działań w dziedzinie zdrowia publicznego.

Wyzwania związane z urban health obejmują różnorodne aspekty:

1. **Zanieczyszczenie środowiska:** Mieszkańcy miejskich obszarów są narażeni na zanieczyszczenie powietrza, hałas, niską jakość wody i inne czynniki, które mogą negatywnie wpływać na ich zdrowie.
2. **Styl życia:** W miastach często występuje większa dostępność przetworzonej żywności, a mniej przestrzeni na aktywność fizyczną. To może przyczyniać się do wzrostu problemów zdrowotnych związanych z dietą i brakiem ruchu.

3. **Opieka zdrowotna:** Chociaż miasta mają zazwyczaj lepszy dostęp do opieki zdrowotnej niż obszary wiejskie, to jednak nadal mogą występować nierówności w dostępie do usług medycznych, zwłaszcza w uboższych dzielnicach.
4. **Stres i zdrowie psychiczne:** Życie w mieście może wiązać się z większym stresem związanym z tempem życia, konkurencją zawodową i innymi aspektami miejskiego życia, co może wpływać negatywnie na zdrowie psychiczne.
5. **Zmiany społeczne i kulturowe:** Migracja do miast może prowadzić do zmian w tradycyjnych wzorcach spożycia żywności, aktywności fizycznej i innych nawyków zdrowotnych, co może mieć wpływ na zdrowie danej populacji.
6. **Infrastruktura i planowanie urbanistyczne:** Projektowanie miast ma istotny wpływ na zdrowie mieszkańców. Dostępność do terenów rekreacyjnych, ścieżek rowerowych, transportu publicznego i innych elementów infrastruktury może wpłynąć na zdrowy tryb życia.

Badania nad zdrowiem miejskim koncentrują się na analizie tych problemów oraz na opracowywaniu strategii i polityk zdrowotnych, które mogą poprawić jakość życia mieszkańców miejskich obszarów. Celem jest stworzenie środowiska, w którym mieszkańcy miast mają łatwiejszy dostęp do zdrowej żywności, aktywności fizycznej, opieki zdrowotnej i innych czynników wpływających na ich ogólny stan zdrowia.

Mieszkańcy miast mogą aktywnie wpływać na decyzję władz w obszarze urban health poprzez partycypację obywatelską np.

1. **Konsultacje publiczne:** Władze miasta organizują spotkania, konferencje, czy ankiety, aby zebrać opinie mieszkańców na temat konkretnych kwestii, takich jak planowanie urbanistyczne, budowa nowej infrastruktury czy zmiany w polityce publicznej.
2. **Budżet partycypacyjny:** Mieszkańcy mają możliwość decydowania o alokacji części budżetu publicznego na projekty lub inicjatywy, które są im ważne, np. remonty parków, ścieżek rowerowych lub inwestycje społeczne.
3. **Panele obywatelskie:** Grupy losowo wybranych obywateli spotykają się, aby wspólnie omawiać i dyskutować na temat konkretnych problemów lub decyzji politycznych. Ich rekomendacje mogą być brane pod uwagę przez władze miasta.
4. **Inicjatywy lokalne:** Mieszkańcy mogą inicjować projekty społecznościowe, takie jak tworzenie wspólnych ogrodów, placów zabaw czy działań kulturalnych, które wpływają na poprawę jakości życia w mieście.
5. **Mobilizacja online:** Społeczności wykorzystują media społecznościowe i platformy internetowe do wyrażania swoich opinii, organizowania akcji społecznych, zbierania podpisów pod petycjami i wyrażania swoich poglądów.
6. **Edukacja i świadomość społeczna:** Organizacje społeczne i inicjatywy lokalne działają na rzecz edukacji mieszkańców na temat ich praw, obowiązków i możliwości wpływania na politykę miejską.

Partycypacja obywatelska i nauka mogą wzajemnie się uzupełniać i wspierać, przyczyniając się do lepszych decyzji politycznych, bardziej zrównoważonego rozwoju społecznego i większej odpowiedzialności władz publicznych. Badania mogą dostarczać obywatelom rzetelnych informacji na temat skomplikowanych kwestii, umożliwiając im lepsze zrozumienie problemu. Mogą także pomóc w ocenie potencjalnych zagrożeń i korzyści związanych z daną polityką lub inicjatywą. Obywatele mogą opierać swoje opinie na faktach naukowych, co poprawia jakość debaty publicznej (np. lepszej argumentacji podczas debat).

METODY:

zabawa integracyjna, dyskusja, prezentacja, burza mózgów, praca kreatywno-projektowa w grupach,

MATERIAŁY I ŚRODKI DYDAKTYCZNE

identyfikatory lub nalepki i flamastry do zapisania imion, wydrukowane Karty Pracy 1: ranking, taśma klejąca, rzutnik i komputer z dostępem do internetu oraz prezentacja, Karta Pracy 2: partycypacja obywatelska (po jednej dla każdej grupy), komputery dostępne dla uczniów,

PRZEBIEG ZAJĘĆ (90 min):

1. Przygotowanie do zajęć.

Przed zajęciami edukator przygotowuje salę – ustawia krzesła, w taki sposób aby warsztaty odbywały się w kręgu (wszyscy uczniowie i osoba prowadząca mają możliwość usiąść twarzą do siebie).

Zajęcia mogą być prowadzone w ramach godziny wychowawczej przez nauczyciela prowadzącego lub być zrealizowane gościnnie w placówce przez zewnętrznego edukatora.

2. Wprowadzenie (10-15 min)

- **Przywitanie się.** Jeśli zajęcia prowadzi zewnętrzny edukator – przedstawienie się oraz rozdanie identyfikatorów/taśmy malarskiej do naklejenia na ubranie i wpisania na niej imienia przez uczniów. (2-3 min)
- **Zabawa integracyjna "Ranking miasta"** – edukator wywiesza w sali kartki z Karty Pracy nr. 1 – są na nich opisane różne aspekty życia w mieście (dostęp do oferty edukacyjnej, dostęp do infrastruktury sportowej, walory naturalne, jakość miejsc do spędzania wolnego czasu, bezpieczna

przestrzeń, zdrowa przestrzeń) zadaniem uczestników jest podejść do wiszących kartek i ocenić w skali od 1 do 5 (zamalować gwiazdki) wymiary życia w mieście zgodnie z ich osobistą oceną. Edukator może poprosić uczniów o obliczenie średniej dla każdego z omawianych obszarów. (5–7 min)

- **Mini-dyskusja** – jaka jest jakość życia w Twoim mieście? W dyskusji należy odnieść się do rankingów stworzonych w poprzednim ćwiczeniu. (4–6 min)

3. Część teoretyczna (20 min)

- **Burza mózgów: jak chcielibyście aby Wasze miasto zmieniło się w przyszłości (pod kątem urban health)** – edukator prosi o zgłaszanie pomysłów na to co powinno się zmienić w mieście aby ludzie mogli w nim żyć jakościowej i zdrowiej, tematy zgłoszone przez uczniów zapisuje na tablicy i omawia dlaczego są ważne (10 min),
- **Prezentacja** – edukator pokrótce przedstawia **temat spotkania oraz platformę JU4H**.

4. Część praktyczna (55 min)

- **Tworzenie petycji do władz miasta w zakresie urban health** – uczniowie będą wcielać się w grupę młodych aktywistów zaproszonych na obrady rady miasta. W trakcie swoich 3 min wystąpień będą mogli przedstawić petycję lub projekt obywatelski, który chcieliby wdrożyć w mieście. W ramach zadania uczestnicy powinni zebrać jak najbardziej wiarygodne dane w sieci, które ugruntują ich stanowisko od strony merytorycznej. W przygotowaniu wystąpienia pomogą im Karty Pracy nr 2. Uczniowie mogą wybrać własne projekty do przedstawienia (np. na podstawie ćwiczenia z burzą mózgów) lub skorzystać z propozycji zamieszczonej na Karcie Pracy. (40 min)
- **Realizacja symulacji obrad miasta** – grupy uczniów po kolei zgłaszają pomysły na działania polepszające jakość życia w mieście pod kątem zdrowia (prezentują samą koncepcję bez badań, które znaleźli na jej poparcie). Zadaniem edukatora jest wcielić się w przewodniczącego Rady Miasta i zadawać trudne pytania młodzieży dot. ich pomysłów – w taki sposób aby musieli oni argumentować swoje stanowisko odwołując się do badań naukowych i faktów, które zebrali w fazie przygotowawczej. (15 min)

5. Zakończenie (5 min)

- **Podsumowanie zajęć** – edukator dzieli się swoimi uwagami i przemyśleniami po pracy z grupą, wskazuje wartościowe i najciekawsze momenty przebiegu zajęć, docenia uczniów i ich zaangażowanie we wspólną pracę, (2–3 min)
- **Ankieta dla uczniów** – wypełnienie przez uczestników ewaluacji zajęć, (2–3 min)

KARTA PRACY 1: RANKING MIASTA

dostęp do oferty edukacyjnej



KARTA PRACY 1: RANKING MIASTA

dostęp do infrastruktury sportowej



KARTA PRACY 1: RANKING MIASTA

dostęp do terenów zielonych



KARTA PRACY 1: RANKING MIASTA

jakość miejsc do spędzania wolnego czasu



KARTA PRACY 1: RANKING MIASTA

jakość powietrza



KARTA PRACY 1: RANKING MIASTA

bezpieczeństwo



KARTA PRACY 2: PARTYCYPACJA OBYWATELSKA

MIEJSKI TEMAT ZWIĄZANY ZE ZDROWIEM (np. zwiększenie ilości ścieżek rowerowych lub wyłączenie zabytkowych ulic z ruchu samochodowego)

CZEGO CHCEMY:

JAKIE MAMY NA TO ARGUMENTY NAUKOWE:

JAKIE ROZWIĄZANIA PROPONUJEMY: